

Annotatie commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid

Van: Léon van Koppen
Telefoon: 06-10418033
E-mail: l.vankoppen@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 23bb00

Aan: Commissie BOFV
Datum : 20 oktober 2023
Betreft : Conceptbegroting 2024 en 2e herziening 2023
Vergadering: 26 oktober 2023

Doel van de bespreking:

De concept begrotingsstukken zijn geagendeerd in de commissie BOFV om over de voor de commissie relevante onderdelen van de concept-begroting 2024, de 2e herziening 2023 en de relevante belastingverordeningen en financiële nota's te adviseren.

Voorgeschiedenis:

Op 6 juli 2023 is de [Voorjaarsnota 2023](#) door de raad vastgesteld. In de Voorjaarsnota 2023 staan de plannen voor de jaren 2023 t/m 2027 op hoofdlijnen. In de voorliggende Begroting 2024 zijn deze plannen financieel verder uitgewerkt. Zowel in de Voorjaarsnota als in de concept-begroting staat de [voortgang 2023](#). In de Voortgang staat hoe de gemeente er op dit moment - in 2023 - voor staat.

Te bespreken stukken:

[Raadsvoorstel vaststelling tweede herziening 2023 en begroting 2024](#)
[Raadsvoorstel vaststelling Kadernota Lokale Lasten 2022-2026, na eerste herziening;](#)
[Raadsvoorstel vaststelling belastingverordening 2024 en tarievenoverzicht 2023-2024](#)
(23bb006273 met bijlagen 23bb006274 t/m 23bb006291)

[Wat doet de gemeente Rotterdam](#)

Daarbij betrekken:

- Collegebrief over Monitor ICT-projecten (MIP) 2023-01 (23bb006266)
- Collegebrief over Afschaffen 10-maandsrapportage en invulling eindejaarsbrief (23bb005795)
- Afdoeningsvoorstel motie Roskam e.a. over Tijd voor Targets (23bb006752)
- Wethoudersbrief Struijvenberg over Voortgang organisatieontwikkeling, bezuinigingen 2024 en monitoring (23bb006932)

Mogelijke aandachtspunten:

Algemeen

Het [structureel exploitatiesaldo](#) geeft het beeld van teruglopende baten en lasten, waarbij vanaf 2025 er meer baten dan lasten zijn. Opvallend zijn hierbij de structurele onttrekkingen aan reserves. Het [regulier exploitatiesaldo](#) maakt de grootte van de toevoegingen en de onttrekkingen aan de reserves zichtbaar, waarbij 2022 en 2023 opvallen. De betrouwbaarheid van het langjarig regulier exploitatiesaldo valt of staat met de nauwkeurigheid van de meerjarige begrotingen per programma.

Het verloop van de [Algemene reserve](#) is ook weergegeven in de [voortgang 2023](#). Het laat een bijstellingen zien bij de tweede herziening van - € 6,2 mln. welke wordt onttrokken aan de Algemene reserve. De hoeveelheid middelen in de reserves neemt structureel toe.

Het [weerstandsvermogen](#) blijft in de tweede herziening op 0,9 staan, waarmee het onder de 1,0 zit zoals opgenomen op [pagina 51 in het coalitieakkoord](#): Eén Stad 2022-2026. [De ontwikkeling van het weerstandsvermogen](#) laat in 2024 een verdere terugloop zien naar 0,84.

Inspreekmoment

Op [woensdag 11 oktober was het inspreekmoment voor burgers, instellingen en wijkraden](#) over de concept-begroting 2024 in de Suze Groenewegzaal. N.B. dit was de enige inspreekmogelijkheid; er is bij de commissiebesprekingen en raadsvergadering geen gelegenheid meer voor inspreken op dit onderwerp.

In de inspreekbijdragen van de wijkraden Katendrecht-Wilhelminapier, Vreewijk en Bospolder-Tussendijken vindt u relevante aandachtspunten voor BOFV, met name over het functioneren van het model met wijkraden.

Financieringssystematiek gemeentefonds vanaf 2026 en advies VNG

Het Rijk wil vanaf 2026 niet langer werken met de 'trap-op trap-af-systematiek'. De nieuwe financieringssystematiek is nog niet uitgewerkt en door de val van het kabinet is onduidelijk hoe dit proces verder gaat. [Bij de voorjaarsnota](#) heeft de commissie al over de mogelijke gevolgen gesproken, naar aanleiding van een RvW van de PvdD.

De VNG bracht [het advies](#) uit om voor 2026 en 2027 de lasten weliswaar realistisch in kaart te brengen, maar nog geen maatregelen te nemen om het tekort te compenseren.

Op [p17](#) van de begroting licht het college toe hoe zij met dit advies is omgegaan.

Afdoening motie 'Tijd voor targets' en definitieboekje

Met 23bb006752 heeft u het nieuwe definitieboekje en daarmee het afdoeningsvoorstel voor de motie 'Tijd voor targets' ontvangen.

Bij de 1^e en 2^e herziening en bij het jaarverslag wordt over de voortgang van de collegetargets gerapporteerd als er meetwaarden beschikbaar zijn. Echter, bij veel targets vindt meting eenmaal per jaar of eenmaal per twee jaar plaats en zal rapportage vaak pas achteraf in het jaarverslag aan de orde zijn. Daarmee is in het lopende jaar weinig mogelijkheid tot bijsturen.

Specifiek bij de target 'tevredenheid dienstverlening' (p. 52 definitieboekje en p85 begroting) wordt aangegeven dat, door een omissie in de nulmeting, de nulmeting is aangepast van 2021 naar 2020.

Monitor ICT-projecten (MIP) en vertraging GREAT

U betreft de meest recente MIP (t/m mei 2023) bij de bespreking van de begroting. In de begeleidende brief geeft het college aan dat er vertraging optreedt rond het project GREAT, hoewel hierover in de MIP nog geen signalen staan. De achtergronden van de vertraging worden in de brief ook toegelicht. In de volgende MIP worden de consequenties beschreven.

Wat is, in relatie tot de begroting, nu al te zeggen over eventuele gevolgen, zowel voor het project zelf als voor andere processen en projecten?

Organisatie-ontwikkelingen

Met 23bb006932 heeft u de eerder toegezegde informatie ontvangen over de bezuiniging van 150 mln op de organisatie in de komende jaren. In de brief worden de uitgangspunten geschetst, bijvoorbeeld dat de dienstverlening zoveel mogelijk overeind moet blijven, dat krimp plaatsvindt op basis van inhoudelijke keuzes (geen 'kaasschaaf') en dat de organisatie flexibeler wordt ingericht. Ook wordt uiteengezet met welke maatregelen de besparing van 20 mln in 2024 bereikt moet worden. Op [p.209](#) van de begroting staat onder andere de formatie-ontwikkeling beschreven. Bij de tweede herziening is de formatie overigens naar boven bijgesteld.

- Onderaan p.3 van de brief schetst te wethouder hoe hij de monitoring van de bezuinigingsopgave wil vormgeven. *Ontvangt de raad de geschetste rapportage ook? Welke wensen heeft de raad met betrekking tot de vormgeving van de monitoring richting raad voor de komende jaren?*

- Op 12 oktober stelde de raad de opgave dienstverlening vast. Daarin staan ambities om de dienstverlening verder te verbeteren. *Hoe wordt gezorgd dat deze ambities ondanks de bezuinigingsopgave kunnen worden waargemaakt?*
- In het verlengde van bovenstaande: op p.2 van de brief over de organisatie-ontwikkelingen staat de dienstverleningsstrategie genoemd als één van de gebieden waarop de organisatie beter en efficiënter kan werken. De raad heeft nog geen afdoeningsvoorstel ontvangen van de motie '[doelmatigheid in de dienstverlening een feit](#)', waarin het college wordt opgeroepen om een doelmatigheidsnorm te stellen voor de dienstverlening, met specifiek aandacht voor het aandeel van de gemeentelijke organisatie dat zich richt op sturing en ondersteuning van dienstverlening en het resultaat daarvan. Zie ook toezegging [23bb004154](#).

Aanpassingen legesverordeningen

De raad wordt bij de begroting ook gevraagd de belastingverordeningen vast te stellen. Naar verwachting zal de raad voor drie verordeningen binnenkort al (technische) aanpassingen voorgelegd krijgen als gevolg van rijksbesluitvorming, danwel besluitvorming van de gemeenteraad. Het betreft: de legesverordening omgevingswet (rijksbesluitvorming rond Wet kwaliteitsborging), de verordening leges publiekszaken (rijksbesluitvorming registratie dubbele achternaam) en verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen (nieuw parkeerbeleid).

Relevante openstaande moties en toezeggingen

Bij onderstaande moties en toezeggingen heeft u nog geen afdoeningsvoorstel ontvangen:

23bb001649 Struijvenberg	De burgemeester gaat, naar aanleiding van de vragen van het lid Bokhove, met de wethouder organisatie en financiën opnemen dat het belangrijk is dat de raad ruim voor de behandeling van de begroting het herstelplan ontvangt en dat er in dat herstelplan een tijdlijn met 'milestones' wordt opgenomen. Over de voortgang van die 'milestones' zal dan ook tussentijds gerapporteerd kunnen worden, los van het tweejaarlijkse archiefverslag.
22bb007225 Karremans	De wethouder gaat in 2023 een doelstelling formuleren rond de inzet van wijk-BOA's
22bb007221 Karremans	De wethouder gaat onderzoeken of maatwerk-sprekuren van politie en handhaving in wijkhubs mogelijk zijn.
22bb007459	Vonk 'Koffietijd in de wijk'
23bb004847	De Waard 'Handje contantje'
22bb007551	Biljoen 'Leesbaarheid van de begroting'

Overige relevante informatie:

- [\[23bb006458\]](#) Bijzondere ledenbrief VNG over Rijksbegroting 2024 en de gevolgen voor gemeenten
- [Afdoeningsvoorstel motie Eskes en Lammering over echt aan zet 21bb008214](#) (23bb006735)
- [Wethoudersbrief Karremans over Programma Vervanging Handhavingssystemen RotterdamRaad](#)
- [iBabs RIS](#) (23bb004002)
- [Kamerbrief over uitkomsten overhedenoverleg en consequenties controversieel verklaren nieuwe financieringssystematiek voor decentrale overheden](#)
- [\[23bb005536\]](#) Tussenbericht Gedeputeerde Staten over Financieel toezicht 2023

Werkwijze met betrekking tot moties en amendementen:

Een amendement is een wijziging van het ontwerpbesluit. Waarbij het idee is dat het ontwerpbesluit dusdanig geamendeerd wordt zodat de strekking helder is en daarbij ook de relevante tabellen de programma's worden gewijzigd. Het aanpassen van het raadsbesluit wordt daarna zo snel mogelijk vormgegeven. Zie hiervoor de formats in de bijlage. Wilt u vooraf technisch advies inwinnen over een amendement of een motie, dan kunt u daartoe contact opnemen met de betreffende commissiegriffier. De commissiegriffiers zijn u hierbij graag van dienst.

Technische vragen en toezeggingen

De technische vragen worden op maandag 23 oktober voor 17.00 uur beantwoord. Het college reageert in één integrale brief op nog openstaande vragen en toezeggingen uit de commissies die betrekking hebben op de concept-begroting 2024. Deze brief wordt op dinsdag 31 oktober voor 18.00 uur verstuurd.

Raadsbehandeling

Op dinsdag 7 november vindt de raadsbehandeling plaats. De intentie is om de begrotingsbehandeling op 1 dag te laten plaatsvinden. De totale spreektijd is 4 uur en de vergadering op 7 november duurt tot uiterlijk 00.00 uur. De stemmingen over de moties en amendementen en de raadsvoorstellen zullen naar verwachting op donderdag 9 november plaatsvinden.

Bijlage 1

Format (financiële) moties en amendementen

Ter voorbereiding op de begroting 2023 treft u onderstaand technische informatie over financiële moties en amendementen en hoe u deze vorm moet geven.

Moties zijn in beginsel het sluitstuk van het inhoudelijke debat met het college en niet het startpunt.

De commissiegriffiers zijn u graag van dienst bij het technisch adviseren over moties en amendementen. Als u hiervan gebruik wilt maken, dan is het verzoek om deze moties en amendementen tijdig via het algemene emailadres aan de griffie te overleggen (info@griffie.rotterdam.nl), zodat hierop nog voor de start van de raadsbehandeling op 8 november over geadviseerd kan worden.

Algemeen

- Amendementen dienen voor overhevelingen tussen programma's en wijzigen het ontwerpbesluit.
- Financiële moties betreffen één programma.
- Moties kunnen ook niet financieel zijn (bv verzoek om een plan/onderzoek in een bepaalde richting).
- Een motie betreft niet een concreet besluit en heeft geen directe juridische betekenis maar wel een politieke betekenis.

Technische vereisten amendement

- Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of baten, niet beide) moet zijn.
- Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot).
- De dekking dient uitvoerbaar te zijn (in het verleden was soms een amendement op bv de afvalstoffenverordening nodig).

Technische vereisten financiële moties

- Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen ditzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen.
- Dit dient dekkend te zijn.
- De dekking dient uitvoerbaar te zijn.

FORMAT (FINANCIELE) MOTIE

Ieder raadslid heeft het recht om moties in te dienen, conform artikel 44 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam. Een motie is een korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken. Wijze van indienen van een motie: Een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt	
De gemeenteraad van Rotterdam, gehoord de discussie, - overwegende* - van oordeel dat* - van mening dat* * Keuze maken	
De gemeenteraad: - verzoekt het college van b&w* - roept het college van b&w op* - dringt aan* - spreekt uit* - nodigt uit* - constateert* en gaat over tot de orde van de dag. * Keuze maken	Technische vereisten financiële moties • Geef concreet aan binnen welk programma, product of activiteit het budget dient te worden verhoogd en waar het budget precies binnen ditzelfde programma dient te worden verlaagd (de dekking). Met concrete bedragen. • Dit dient dekkend te zijn. • De dekking dient uitvoerbaar te zijn.
Ondertekening en naam: (art 44 RvO: één naam is verplicht)	

FORMAT AMENDEMENT

Ieder raadslid heeft het recht om een amendement in te dienen, conform artikel 47 van het reglement van orde van de gemeenteraad van Rotterdam. Een amendement is een voorstel tot wijziging van een ontwerp-verordening of ontwerpbesluit, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen.

Raadsvergadering d.d.:	
Onderwerp/Agendapunt:	
Besluit de begroting als volgt te wijzigen:	Technische vereisten financieel amendement • Noem de programma's en de bedragen. Geef hierbij aan hoe groot de verhoging (baten of lasten, niet beide) en verlaging van de (lasten of batens, niet beide) moet zijn. • Een amendement dient dekkend te zijn (+ en – even groot). • De dekking dient uitvoerbaar te zijn (binnen het staande beleid).
Toelichting:	
Ondertekening en naam: (art 47 RvO: één naam is verplicht)	